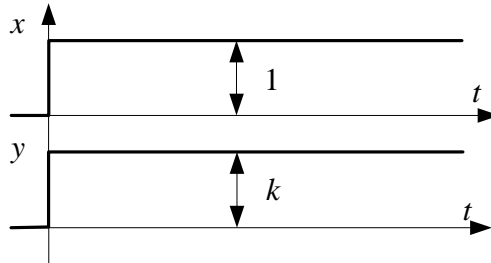

Типови динамични звена Пропорционално звено

Диференциално уравнение: $y = k \cdot x$

Предавателна функция: $W(p) = k$

Преходна характеристика : $y(t) = L^{-1} \left[\frac{k}{p} \right] = k$

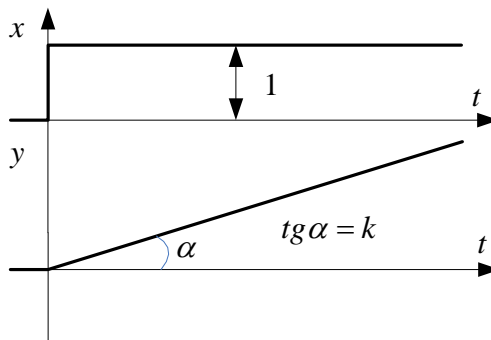

Интегриращо звено

Диференциално уравнение: $\frac{dy}{dt} = k \cdot x$

Предавателна функция: $W(p) = \frac{k}{p}$

Преходна характеристика : $y(t) = L^{-1} \left[\frac{k}{p^2} \right] = k \cdot t$

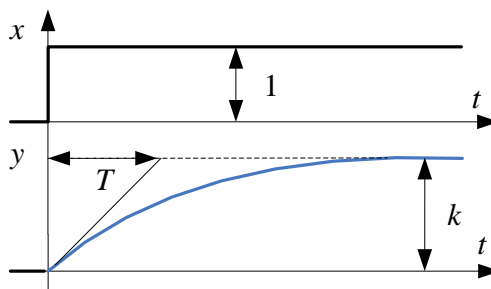

Инерционно звено от първи ред

Диференциално уравнение: $T \frac{dy}{dt} + y = k \cdot x$

Предавателна функция: $W(p) = \frac{k}{Tp + 1}$

Преходна характеристика : $y(t) = L^{-1} \left[\frac{k}{p \cdot (T \cdot p + 1)} \right] = k \cdot \left(1 - e^{-\frac{t}{T}} \right)$

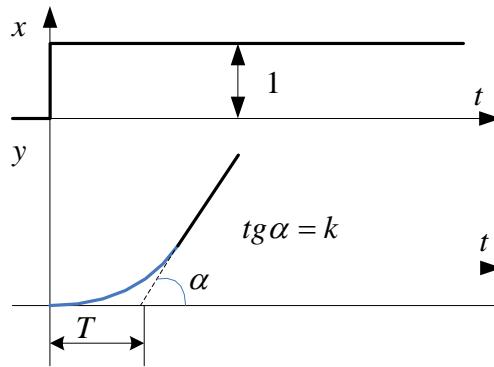

Инерционно интегриращо

Диференциално уравнение: $T \frac{d^2 y}{dt^2} + \frac{dy}{dt} = k \cdot x$

Предавателна функция: $W(p) = \frac{k}{p \cdot (Tp + 1)}$

Преходна характеристика: $y(t) = L^{-1} \left[\frac{k}{p^2 \cdot (T \cdot p + 1)} \right] = k \cdot \left[t - T \left(1 - e^{-\frac{t}{T}} \right) \right]$

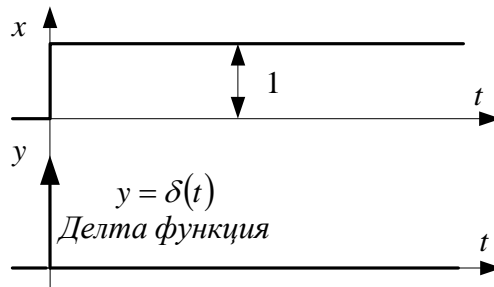

Идеално диференциращо

Диференциално уравнение: $y = k \cdot \frac{dx}{dt}$

Предавателна функция: $W(p) = k \cdot p$

Преходна характеристика: $y(t) = L^{-1} [k]$

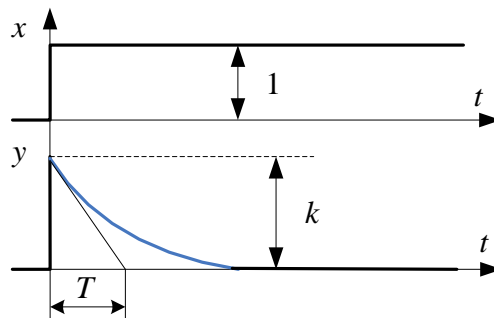

Реално диференциращо

Диференциално уравнение: $T \cdot \frac{dy}{dt} + y = k \cdot \frac{dx}{dt}$

Предавателна функция: $W(p) = \frac{k \cdot p}{T \cdot p + 1}$

Преходна характеристика: $y(t) = L^{-1} \left[\frac{k}{T \cdot p + 1} \right] = \frac{k}{T} \cdot e^{-\frac{t}{T}}$

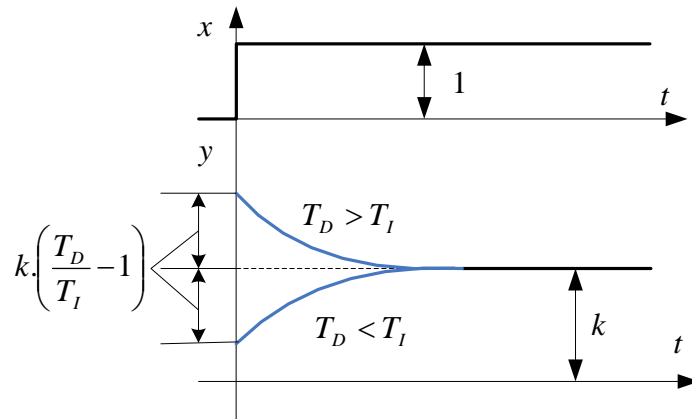

Интегро-диференцирашо

Диференциално уравнение: $T_I \cdot \frac{dy}{dt} + y = k \cdot \left(T_D \cdot \frac{dx}{dt} + x \right)$

Предавателна функция: $W(p) = \frac{k \cdot (T_D \cdot p + 1)}{T_I \cdot p + 1}$

Преходна характеристика : $y(t) = L^{-1} \left[\frac{k \cdot (T_D \cdot p + 1)}{p \cdot (T_I \cdot p + 1)} \right] = k \cdot \left[1 + e^{-\frac{t}{T_I}} \cdot \left(\frac{T_D}{T_I} - 1 \right) \right]$

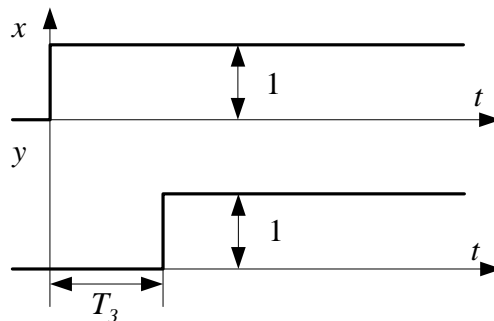

Закъснително

Предавателна функция: $W(p) = e^{-p \cdot T_3}$

Преходна характеристика : $y(t) = L^{-1} \left[\frac{1}{p} \cdot e^{-p \cdot T_3} \right]$

Теорема за закъснението : $L[f(t - T_3)] = e^{-p \cdot T_3} \cdot L[f(t)]$

Инерционно звено от втори ред

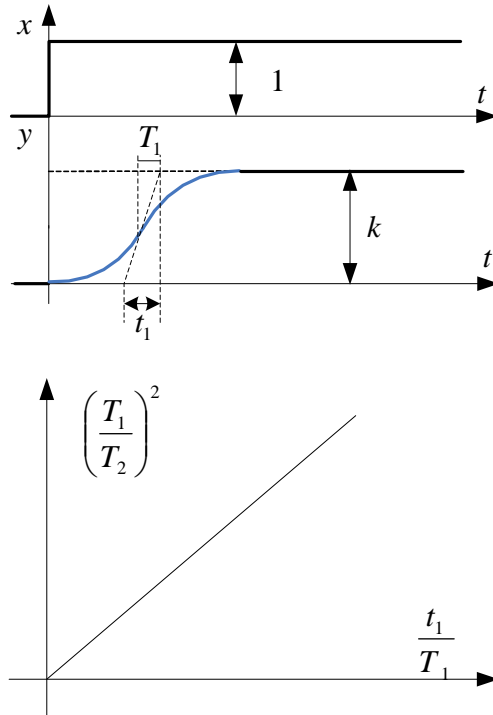
Диференциално уравнение: $T_2^2 \cdot \frac{d^2 y}{dt^2} + T_1 \cdot \frac{dy}{dt} + y = k \cdot x$ при $T_1 > 2 \cdot T_2$ - инерционно

звено; два реални корена - $-b \pm a$, където $b = \frac{T_1}{2 \cdot T_2^2}$; $a = \frac{1}{2 \cdot T_2^2} \sqrt{T_1^2 - 4 \cdot T_2^2}$

Предавателна функция: $W(p) = \frac{k}{T_2^2 \cdot p^2 + T_1 p + 1}$

Преходна характеристика : $y(t) = k \cdot [1 + C_1 \cdot e^{(a-b)t} + C_2 \cdot e^{-(a+b)t}]$,
където

$$C_1 = \frac{k}{3 \cdot T_2^2 (a-b)^2 + 2 \cdot T_1 (a-b) + 1}; \quad C_2 = \frac{k}{3 \cdot T_2^2 (-a-b)^2 + 2 \cdot T_1 (-a-b) + 1}$$

Колебателно звено

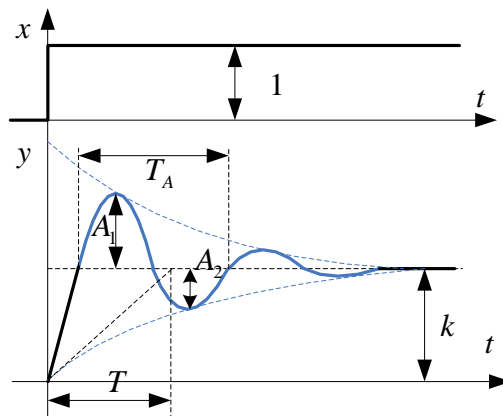
Диференциално уравнение: $T_2^2 \cdot \frac{d^2 y}{dt^2} + T_1 \cdot \frac{dy}{dt} + y = k \cdot x$ при $T_1 < 2 \cdot T_2$ - колебателно

звено; два комплексни корена $-b \pm i \cdot a$, където $b = \frac{T_1}{2 \cdot T_2^2}$; $a = \frac{1}{2 \cdot T_2^2} \sqrt{T_1^2 - 4 \cdot T_2^2}$

Предавателна функция: $W(p) = \frac{k}{T_2^2 \cdot p^2 + T_1 p + 1}$

Преходна характеристика: $y(t) = L^{-1} \left[\frac{k}{p \cdot (T_2^2 \cdot p^2 + T_1 p + 1)} \right] = k \cdot \left[1 - e^{-b \cdot t} \left(\cos at + \frac{b}{a} \cdot \sin at \right) \right]$

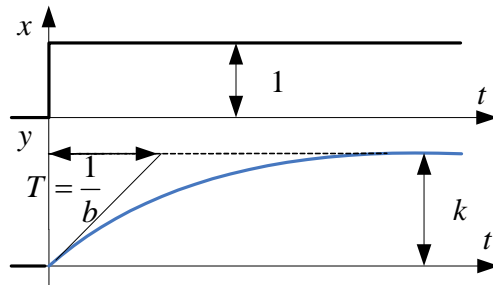
Ако $b = \frac{1}{T}$; $a = \omega$ $y(t) = k \cdot \left[1 - e^{-\frac{t}{T}} \left(\cos \omega t + \frac{1}{\omega \cdot T} \cdot \sin \omega t \right) \right]$

$$a = \frac{2 \cdot \pi}{T_A}; \quad \frac{A_2}{A_1} = e^{-\frac{b \cdot T_A}{2}} \rightarrow b = \frac{a}{\pi} \ln \frac{A_1}{A_2}$$

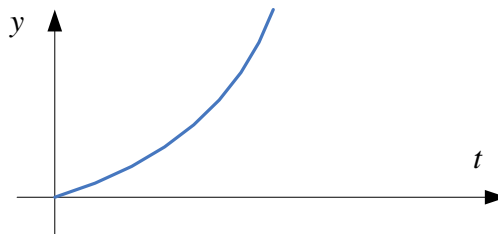
При $T_1 = 2.T_2 \rightarrow a = 0, b = \frac{1}{T_2} = \frac{1}{T}$ един реален двукратен корен – инерционно звено от

първи ред $y(t) = k \cdot \left(1 - e^{-\frac{t}{T}}\right)$

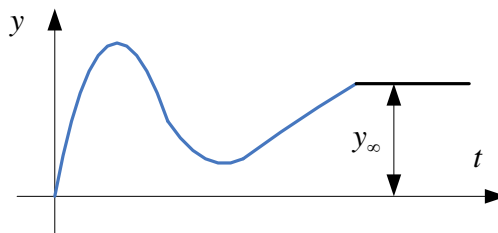

Статични и астатични обекти

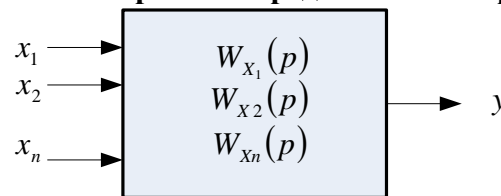
Астатичен: $y(t \rightarrow \infty) = y_\infty \rightarrow \infty$

Статичен : $y(t \rightarrow \infty) = y_\infty = y_{\text{установено}}$

Методи за намиране на предавателните функции

Пълен диференциал и частни производни

$$y = F(x_1, x_2, \dots, x_n) \rightarrow \frac{dy}{dt} = \frac{\partial y}{\partial x_1} \cdot \frac{dx_1}{dt} + \frac{\partial y}{\partial x_2} \cdot \frac{dx_2}{dt} + \dots + \frac{\partial y}{\partial x_n} \cdot \frac{dx_n}{dt}$$

$$W_{x_1}(p) = \frac{\partial y}{\partial x_1}; \quad W_{x_2}(p) = \frac{\partial y}{\partial x_2} \dots \dots W_{x_n}(p) = \frac{\partial y}{\partial x_n}$$

Линеаризация на обектите

$$y_{\text{стац.}} + \hat{y}(t) = F(x_{1\text{стац.}} + \hat{x}_1(t), x_{2\text{стац.}} + \hat{x}_2(t), \dots, x_{n\text{стац.}} + \hat{x}_n(t))$$

$$W_{x_1}(p) \approx \frac{\hat{y}(t)}{\hat{x}_1(t)}; \quad W_{x_2}(p) \approx \frac{\hat{y}(t)}{\hat{x}_2(t)} \dots \dots W_{x_n}(p) \approx \frac{\hat{y}(t)}{\hat{x}_n(t)}$$

Примери

Понижаващ DC/DC преобразувател

$$U_o = \delta U_I \rightarrow \frac{dU_o}{dt} = U_I \cdot \frac{d\delta}{dt} + \delta \cdot \frac{dU_I}{dt}$$

$$W_\delta(p) = U_I; \quad W_{U_I}(p) = \delta$$

$$U_o + \hat{U}_o(t) = (\delta + \hat{\delta}(t))(U_I + \hat{U}_I(t)) \rightarrow \hat{U}_o(t) = U_I \cdot \hat{\delta}(t) + \delta \cdot \hat{U}_I(t)$$

Повишаващ DC/DC преобразувател

$$U_o = \frac{1}{1-\delta} U_I \rightarrow \frac{dU_o}{dt} = \frac{1}{1-\delta} \cdot \frac{dU_I}{dt} + U_I \cdot \frac{1}{(1-\delta)^2} \cdot (-1) \cdot \frac{d\delta}{dt}$$

$$W_\delta(p) = -U_I \cdot \frac{1}{(1-\delta)^2}; \quad W_{U_I}(p) = \frac{1}{1-\delta}$$

$$U_o + \hat{U}_o(t) = \frac{1}{1-(\delta + \hat{\delta}(t))} \cdot (U_I + \hat{U}_I(t)) \rightarrow \hat{U}_o(t) = \frac{1}{1-\delta} \cdot \hat{U}_I(t) - U_I \cdot \frac{1}{(1-\delta)^2} \cdot \hat{\delta}(t)$$

Управляем тиристорен токоизправител с активно-индуктивен товар

$$U_{D_\alpha} = U_{D_0} \cdot \cos \alpha - (R_I + m \cdot f \cdot L_S) I_D = K_1 U_{2F} \cdot \cos \alpha - K_2 I_D$$

$$\frac{dU_{D_\alpha}}{dt} = -K_1 U_{2F} \cdot \sin \alpha \cdot \frac{d\alpha}{dt} + K_1 \cos \alpha \cdot \frac{dU_{2F}}{dt} - K_2 \cdot \frac{dI_D}{dt}$$

$$W_\alpha(p) = -K_1 U_{2F} \cdot \sin \alpha; \quad W_{U_{2F}}(p) = K_1 \cos \alpha; \quad W_{I_D}(p) = -K_2$$

Еднофазен тиристорен променливотоков регулатор с активен товар

$$U_L = U_2 \cdot \sqrt{1 - \frac{\alpha}{\pi} + \frac{\sin 2\alpha}{2\pi}}$$

$$\frac{dU_L}{dt} = \sqrt{1 - \frac{\alpha}{\pi} + \frac{\sin 2\alpha}{2\pi}} \cdot \frac{dU_2}{dt} + U_2 \cdot \frac{1}{2} \cdot \frac{1}{\sqrt{1 - \frac{\alpha}{\pi} + \frac{\sin 2\alpha}{2\pi}}} \left(-\frac{1}{\pi} + \frac{1}{2\pi} \cos 2\alpha \cdot 2 \right) \cdot \frac{d\alpha}{dt}$$

$$\frac{dU_L}{dt} = \sqrt{1 - \frac{\alpha}{\pi} + \frac{\sin 2\alpha}{2\pi}} \cdot \frac{dU_2}{dt} + U_2 \cdot \frac{1}{2\pi} \cdot \frac{(\cos 2\alpha - 1)}{\sqrt{1 - \frac{\alpha}{\pi} + \frac{\sin 2\alpha}{2\pi}}} \cdot \frac{d\alpha}{dt}$$

$$W_{U_2}(p) = \sqrt{1 - \frac{\alpha}{\pi} + \frac{\sin 2\alpha}{2\pi}}; \quad W_\alpha(p) = U_2 \cdot \frac{1}{2\pi} \cdot \frac{(\cos 2\alpha - 1)}{\sqrt{1 - \frac{\alpha}{\pi} + \frac{\sin 2\alpha}{2\pi}}}$$

Еднофазен регулируем транзисторен инвертор на напрежение

$$U_L = U_D \cdot \sqrt{1 - \frac{\alpha}{\pi}} \rightarrow \frac{dU_L}{dt} = \sqrt{1 - \frac{\alpha}{\pi}} \cdot \frac{dU_D}{dt} + U_D \cdot \frac{1}{2} \cdot \frac{1}{\sqrt{1 - \frac{\alpha}{\pi}}} \left(-\frac{1}{\pi} \right) \cdot \frac{d\alpha}{dt}$$

$$W_{U_D}(p) = \sqrt{1 - \frac{\alpha}{\pi}}; \quad W_\alpha(p) = -U_D \cdot \frac{1}{2\pi} \cdot \frac{1}{\sqrt{1 - \frac{\alpha}{\pi}}}$$